

VYRIAUSIOJI TARNYBINĖS ETIKOS KOMISIJA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 27, LT-01402 Vilnius, telefonas (8 5) 212 4396, faksas (8 5) 261 0867,
el.p. vtek@vtek.lt, <http://www.vtek.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188736355

Įstaigoms pagal sąrašą

2019-12-09 Nr. S - 4341 - (2.4)

DĖL NAUJOS REDAKCIJOS VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DERINIMO ĮSTATYMO NUOSTATŲ

Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (toliau – Komisija, VTEK) informuoja, kad nuo 2020 m. sausio 1 d. įsigalios Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo (toliau – VPIDĮ) nauja redakcija¹. Be kitų pakeitimų, šiame teisės akte iš esmės pakeista privačių interesų deklaravimo koncepcija. Pagrindiniai pokyčiai:

1. Deklaracijų viešumas. Visų deklaravimo pareigą turinčių asmenų aktualios privačių interesų deklaracijos bus viešinamos VTEK puslapyje <https://www.vtek.lt/deklaraciju-paieska> (išimtis taikoma tik deklaracijoms asmenų, kurių duomenys įstatymų nustatyta tvarka yra išlaptinti ir (arba) kurie vykdo žvalgybą, kontržvalgybą arba kriminalinę žvalgybą);

2. Deklaruoti duomenys. VPIDĮ 6 straipsnyje pateiktas naujas deklaruotųjų duomenų sąrašas, pagal kurį:

2.1. Visais atvejais privalu deklaruoti:

2.1.1. savo:

- darbovietę (darbovietes) ir pareigas (statusą), dėl kurių kyla pareiga deklaruoti privačius interesus, taip pat kitas darbovietes ir (ar) einamas pareigas;

2.1.2. sutuoktinio, sugyventinio, partnerio:

- darbovietes ir (ar) einamas pareigas;

2.1.3. savo ir sutuoktinio, sugyventinio, partnerio:

- duomenis apie juridinius asmenis, kuriuose deklaruojančiojo, jo sutuoktinio, sugyventinio ar partnerio turimų akcijų suteikiami balsai visuotiniame akcininkų susirinkime ar turimos juridinio asmens dalyvio teisės kitų teisinių formų juridiniuose asmenyse leidžia daryti lemiamą įtaką šių juridinių asmenų veiklai.

2.2. Privalu deklaruoti tik, jei yra ar gali atsirasti privatūs interesai (jei gali kilti interesų konfliktas):

2.2.1. savo arba artimų asmenų duomenis:

- dėl to, kad deklaruojantis asmuo ar jam artimas asmuo yra **juridinio asmens dalyvis**. Šiuo atveju deklaracijoje pateikiama informacija apie **šio juridinio asmens dalyvavimą viešuosiuose pirkimuose** arba Europos Sąjungos, tarptautinių

¹ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.C0E550D6ADF0/wDjgvJGXB>

organizacijų, užsienio valstybių finansuojamuose paramos teikimo arba Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai **projektuose**, įgyvendinamuose institucijos ar įstaigos, kurioje deklaruojantis asmuo dirba, arba jai pavaldžios institucijos ar įstaigos;

- dėl deklaruojančiojo ar jam artimų asmenų **narystės ar (ir) einamų pareigų juridiniuose asmenyse**, išskyrus narystę politinėse partijose ir profesinėse sąjungose;

2.2.2. savo arba sutuoktinio, sugyventinio, partnerio duomenis:

- dėl deklaruojančiojo asmens, sutuoktinio, sugyventinio, partnerio **ryšių su juridiniais ir fiziniais asmenimis sudarius sandorį**, kurio vertė didesnė negu 3 000 eurų, įskaitant individualios veiklos sandorius. Deklaracijoje pateikiama informacija apie sandorius, sudarytus per 12 mėnesių iki deklaracijos pateikimo dienos;

2.2.3. savo, artimų asmenų arba kitų asmenų duomenis:

- dėl deklaruojančiojo asmens artimo asmens ar kito asmens arba dėl su šiais asmenimis arba juo pačiu susijusių duomenų.

Pažymime, kad dėl naujų VPIDĮ nuostatų asmenims **neprivalu iš naujo pateikti privačių interesų deklaracijų**, tačiau atsižvelgiant į deklaruotinių duomenų pasikeitimą, rekomenduotina nuo 2020 m. sausio 1 d. (ne anksčiau) **peržiūrėti pateiktas deklaracijas**, papildyti galbūt nedeklaruotais duomenimis. Taip pat įvertinti jau nurodytus duomenis, kurie galbūt nėra asmens privatus interesas (pvz. deklaruoti sandoriai, kuriuos iki šiol buvo privalu nurodyti visus, neatsižvelgiant į tai, ar duomuo yra privatus interesas).

Prašome atkreipti dėmesį į VPIDĮ 2 ir 4 straipsnių nuostatas ir įvertinti, ar Jūsų institucijoje neišsiplečia sąrašas pareigų, kurias einant asmenims privalu deklaruoti privačius interesus.

Privačių interesų **deklaracijų teikimo tvarka ir terminai nesikeičia**: per Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Elektroninio deklaravimo sistemą jos teikiamos nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų po deklaruojančio asmens išrinkimo, priėmimo ar paskyrimo į pareigas dienos arba deklaruotinių duomenų pasikeitimo.

Taip pat informuojame, kad nuo 2020 m. sausio 1 d. VPIDĮ nuostatos dėl privačių interesų deklaravimo ir šio įstatymo 11 bei 13 straipsniai taikomi ir perkančiosios organizacijos ar perkančiojo subjekto (toliau kartu – perkantysis subjektas) vadovams, perkančiojo subjekto pirkimų komisijų nariams, perkančiojo subjekto vadovo paskirtiems atlikti supaprastintus pirkimus asmenims, perkančiojo subjekto atliekamų pirkimų procedūrose dalyvaujantiems ekspertams, viešojo pirkimo, pirkimo, atliekamo vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srityje perkančiojo subjekto, koncesijos iniciatoriams. Perkančiųjų subjektų pirkimų komisijų nariai, asmenys, perkančiųjų subjektų vadovų paskirti atlikti supaprastintus pirkimus, perkančiųjų subjektų atliekamų pirkimų procedūrose dalyvaujantys ekspertai, pirkimo iniciatoriai, nepateikę deklaracijos, neturi teisės dalyvauti pirkimų procedūrose ir turi būti atšaukti iš atitinkamų pareigų (VPIDĮ 5 straipsnio 6 dalis).

Atkreipiame dėmesį ir į VPIDĮ nustatytas pareigas vadovams:

- tai, kaip deklaruojantys asmenys laikosi šio įstatymo, kontroliuoja ir prižiūri institucijų ir įstaigų vadovai arba jų įgalioti asmenys (VPIDĮ 22 straipsnio 1 dalies 2 punktas);
- institucijose ir įstaigose turi būti patvirtintas pareigų, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašas (VPIDĮ 22 straipsnio 2 dalis).
- institucijų ir įstaigų vadovai ar jų įgalioti asmenys informuoja į pareigas renkamus, priimamus ir skiriamus asmenis ir asmenis, kuriems privaloma deklaruoti privačius interesus kitais pagrindais (deklaruojančio asmens statusą turintis asmuo), apie pareigą pateikti deklaraciją.

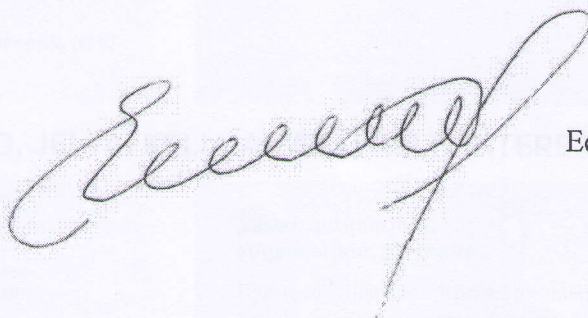
Deklaruojantis asmuo apie šią pareigą informuojamas priėmimo, skyrimo į pareigas ar deklaruojančio asmens statuso įgijimo metu (VPIDĮ 4 straipsnio 2 dalis).

Pažymime, kad VTEK 2019 m. lapkričio 13 d. sprendimu Nr. KS-291 patvirtino rekomendacijas dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų laikymosi kontrolės vykdymo², kuriose taip pat išdėstytos konkrečios priemonės, kurias rekomenduojame įgyvendinti siekiant efektyvios VPIDĮ nuostatų įgyvendinimo kontrolės.

Siekdama kuo didesnės informacijos sklaidos apie pasikeitusias VPIDĮ nuostatas, **Komisija prašo šį raštą persiųsti Jūsų institucijai pavaldžioms įstaigoms (jei tokių yra), taip pat su šiuo raštu supažindinti Jūsų institucijos darbuotojus, esant galimybei, patalpinti institucijos interneto tinklalapiuose.**

Daugiau informacijos apie naujas VPIDĮ nuostatas dėl privačių interesų deklaravimo galite rasti VTEK interneto svetainėje, skiltyje „Privačių interesų deklaravimas“. Kilus papildomiems klausimams prašome kreiptis į Komisiją šiais telefonais bei el. pašto adresais: 8 603 88386, 8 5 212 43 96, el. p. vtek@vtek.lt, giedrius@vtek.lt.

Komisijos pirmininkas

Edmundas Sakalauskas

² <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/3d5b339014fd11ea9d279ea27696ab7b>

NAUJASIS PRIVAČIŲ INTERESŲ DEKLARAVIMAS

Nuo 2020-01-01 įsigalioja nauji reikalavimai privačius interesus deklaruojantiems asmenims pagal Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymą (VPIDĮ). Todėl **būtina peržiūrėti** savo paskutinę pateiktą deklaraciją ir, prireikus, ją **patikslinti atitinkamais duomenimis** (ne anksčiau, nei sausio 1 d.).
Visų deklaruojančiųjų privačių interesų deklaracijos bus viešinamos: <https://www.vtek.lt/deklaraciiu-paieska>

SENOJI TVARKA (iki 2020 m.)

NAUJOJI TVARKA (nuo 2020 m.)

DEKLARUOJANTYSIS VISUOMET NURODO

Savo ir sutuoktinio, sugyventinio, partnerio:

- Darbovietę(-es) ir pareigas;
- Juridinį asmenį, kurio veikloje dalyvauja;
- Individualią veiklą;
- Narystę ir pareigas įmonėse, įstaigose, asociacijose ar fonduose, išskyrus narystę politinėse partijose ir profesinėse sąjungose;
- Dovanas, gautas per paskutinius 12 kalendorinių mėnesių (išskyrus iš artimųjų), jei jų vertė viršija 150 eurų;
- Sandorius, sudarytus per paskutinius 12 kalendorinių mėnesių, jei jų vertė viršija 3000 eurų

Savo ir sutuoktinio, sugyventinio, partnerio:

- Darbovietę(-es) ir pareigas;
- Juridinius asmenis, kurių veiklai gali daryti lemiamą įtaką akcijų suteikiamais balsais ar turimomis teisėmis

DEKLARUOJANTYSIS NURODO, JEI TAI KELIA AR GALI KELTI INTERESŲ KONFLIKTĄ

Savo ir sutuoktinio, sugyventinio, partnerio:

- Artimus asmenis ar kitus žinomus asmenis arba duomenis

Savo ir sutuoktinio, sugyventinio, partnerio:

- Ryšius su juridiniais ir fiziniais asmenimis sudarius sandorį (per 12 mėnesių iki deklaracijos pateikimo dienos), kurio vertė didesnė negu 3 000 eurų, įskaitant individualios veiklos sandorius

Savo arba artimųjų:

- Juridinio asmens, kurio veikloje dalyvauja, dalyvavimą viešuosiuose pirkimuose arba projektuose, finansuojamuose ES, tarptautinių organizacijų ar užsienio valstybių, arba Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai projektuose, jei jie įgyvendinami deklaruojančiojo darbovietėje ar jai pavaldžiame juridiniame asmenyje;
- Narystę ar (ir) einamas pareigas juridiniuose asmenyse (išskyrus narystę politinėse partijose ir profesinėse sąjungose)

Savo, artimųjų arba kitų asmenų:

- Kitus su savimi, artimu asmeniu ar kitu asmeniu susijusius duomenis

IŠIMTYS

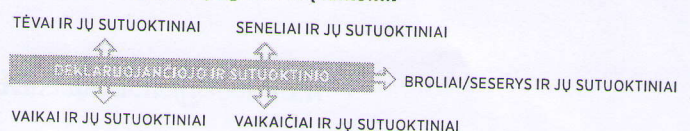
- Nedeklaruojami duomenys apie sutuoktinį, sugyventinį, partnerį, jei gyvenama skyriumi, nevedamas bendras namų ūkis ir dėl to šie duomenys nežinomi

- Nedeklaruojami su artimais asmenimis susiję duomenys, kurie deklaruojančiam objektyviai negali būti žinomi

Interesų konfliktas – situacija, kai deklaruojantis asmuo, atlikdamas tarnybinės pareigas ar vykdydamas tarnybinį pavedimą, turi priimti ar dalyvauti priimančią sprendimą arba įvykdyti pavedimą, kurie susiję ir su jo privačiais interesais.

Privatūs interesai – deklaruojančio asmens (ar jam artimo asmens) suinteresuotumas asmenine turtinga ar neturtinga nauda, deklaruojančio asmens (ar jam artimo asmens) moralinė skola, moralinis įsipareigojimas ar kitas panašaus pobūdžio interesas deklaruojančiam asmeniui atliekant tarnybinės pareigas.

Artimais asmenimis pagal VPIDĮ laikomi:

VTEK rekomendaciją dėl VPIDVTĮ nuostatų laikymosi kontrolės vykdymo galima rasti čia: http://bit.ly/VTEK_rekomendacija_kontrolė

Skrajutėje pateikta sutrumpinta informacija, **visus VPIDĮ reikalavimus** galima rasti čia: http://bit.ly/VPID_istatymas